

ליל שבת קודש פרשת ויחי ה'תשס"ט

בליל שבת קודש היתה סעודת שלום זכר לנכד של מוהרא"ש נ"י בבית מדרשו של מוהרא"ש נ"י ולא איסתיע מילתא לדרוש אז ברבים.

בוקר שבת קודש פרשת ויחי ה'תשס"ט

בשבת קודש בבוקר בעת קידושא רבא דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד במפורי מעשיות של רביז"ל מסיפור מחיגר מעשה ג' דף ע"א.

פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, רביז"ל ממשיך לספר, פעם אחת היה חכם אחד, והקיסר מהמדינה היה אפיקורס גדול ועשה אל כל המדינה לאפיקורסים, כי המלך יש לו כח גדול להשפיע על העם הן לטוב והן להיפוך, וכמו בקדושה יש מצוה למנות מלך, שידריך העם בדרך התורה, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (סנהדרין י"ט): על הפסוק (דברים י"ז) שום תשים עליך מלך וגו', שתהא אימתו עליך, כמו בן בטומאה יש כח גדול למלך להוליך העם שולל ולהחטיא אותם רחמנא ליצלן, וכמו שהיה אצל כמה מלכי ישראל כגון ירבעם בן נבט וחביריו, שחטאו והחטיאו את הרבים רחמנא ליצלן, ולכן על אדם לחפש ולמצוא לעצמו מלך ומנהיג אמיתי שיוליך אותו בדרך התורה והיראה, שהוא הצדיק האמת, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (גיטין ס"ב) מאן מלכי רבנן ולהתקרב אליו באמת.

והלך החכם וקרא את כל בני משפחתו, ענה ואמר להם, הלא אתם רואים שהקיסר הוא אפיקורס גדול ועשה את כל המדינה אפיקורסים, וקצת ממשפחתינו עשה גם כן לאפיקורסים, בכך נפרוש אל המדבר כדי שנשאיר בהאמונה בהשם יתברך, כי האדם נמשך מאד אחר חביריו ואנשי מדינתו, ולכן כשרואה אדם שאין אנשי מדינתו מתנהגים כשורה, כדאי לפרוש אל מערות ומדבריות שלא יהיה מושפע מהם, וכמובא ברמב"ם (הלכות דעות פרק ו' הלכה א'), דרך ברייתו של אדם להיות נמשך בדעותיו אחר ריעיו וחביריו ונוהג כמנהג אנשי מדינתו, לפיכך צריך אדם להתחבר לצדיקים ולישב אצל חכמים תמיד כדי שילמוד ממעשיהם, ויתרחק מן הרשעים ההולכים בחושך כדי שלא ילמוד ממעשיהם וכו',

ואם היו רעים וחטאים שאין מניחין אותו לישב במדינה אלא אם כן נתערב עמהן ונוהג במנהגם הרע, יצא למערות ולחוחים ולמדברות ואל ינהיג עצמו בדרך חטאים וכו', עיין שם.

והסכימו עמו, וזה היה דבר גדול שהסכימו אנשי משפחתו עם החכם, כי על פי רוב אשה ובנים וקרובים, יש לכל אחד דיעה אחרת, ואינם מוכנים לבטל דעתם מפני אב המשפחה, ולפעמים אינם מכירים את מעלתו כלל, ולכן כשזכה החכם שהסכימו עמו בני משפחתו, היה דבר גדול מאד.

ואמר החכם שם (היינו שהזכיר איזה שם מן השמות), והביא אותם אל המדבר, ולא הוטב בעיניו אותו המדבר, ואמר שם ונשא אותם אל מדבר אחר, ולא הוטב בעיניו גם כן, כי אפילו במדבר שם, יש לפעמים קליפות ומשחיתים שיכולים לגרום לאדם לחטוא חס ושלום, וכמו שמצינו במסעות בני ישראל במדבר, שהיו מקומות שגרמו להם לחטוא, וכמו שהוכיח אותם משה רבינו, (דברים א') במדבר בערבה מול סוף בין פארן ובין תופל ולבן וחצירות ודי זהב וגו', שמקומות אלו גרמו להם לחטוא, כי היו מקומות של קליפות ומשחיתים, וכמו שבזהר הקדוש (תרומה קכ"ז:) על הפסוק (דברים ה') במדבר הגדול והנורא נחש שרף ועקרב וצמאון וגו', שהם קליפות קשות, וכן אומר רביז"ל (ספר המדות אות עכ"ה ס' א') יש עבירות שהמקום הגורם, כי במקומות שעברו עבירות רחמנא ליצלן, כגון מקום שהרגו שם יהודים רחמנא ליצלן, שורה קליפות עצומות, ואין כדאי לעבור שם, כי יכולים להתאחז באדם חס ושלום, ולכן כשהרגיש החכם שהמקום לא טוב, הלך מיד למצוא מקום אחרת.

וסיפר מוהרא"ש ג"י, שפעם נסע הבעל שם טוב הקדוש זי"ע עם תלמידיו בעגלה עם העגלון שלו אלעקסי, ופתאום עברו על איזה מקום, והתחיל הבעל שם טוב זי"ע לרעוד ולהתחלחל מאד, וצוה לאלעקסי שיסע מהר משם, וכן עשה, והיה פלא בעיני התלמידים למה רעד רבם כל כך, ולמה אמר לאלעקסי שיסע משם מהר, ואמר הבעל שם טוב הקדוש זי"ע לאלעקסי, שיגיד לפני כולם מה חשב בדעתו בשעה שעברו על המקום ההוא, ובתחילה התבייש מאד ולא רצה להגיד, אבל כשהפציר בו הבעל שם הקדוש זי"ע ואמר לו שלא יתבייש, כי לא יקרה לו כלום, ענה ואמר להם, שנכנס בדעתו מחשבה זרה שיהרוג את כולם על המקום ויקח ממונם ויברח, אבל מיד שעברו במהירות משם, כציווי הבעל שם טוב הקדוש זי"ע, עבר המחשבה מדעתו והתבייש מאד למה בא על דעתו מחשבה זרה כזאת, והיה פלא גדול בעיני התלמידים כל הענין, כי ידעו שאלעקסי היה מאד מסור להבעל שם

טוב הקדוש זי"ע, ועשה מלאכתו בנאמנות גדולה, ואמר להם הבעל שם טוב הקדוש זי"ע, שלפני כמה שנים במקום ההוא נהרגו כמה יהודים על ידי רוצחים, ולכן נשאר באותו מקום קליפות ומשחיתים, ונאחזים במי שעובר שם, ומהקליפות אלו נכנס בדעת אלעקסי מחשבה הנ"ל, ולכן צריכין ליוהר מאד ממקומות שנעשו עבירות רחמנא ליצלן, כי יכולין להחטיא את האדם חס ושלום.

ואמר מוהרא"ש נ"י, שעל בן היה דעת כמה צדיקים, וביניהם הרה"ק מסטמר זי"ע, שאין לנסוע ולבקר במקומות של "מחנה הסגר" של מלחמת עולם השניה, כגון ב"אושוויץ" וכיוצא בו, כי הם מקומות של קליפות ומשחיתים עצומים, כי נהרגו שם מיליונים מאחינו בני ישראל רחמנא ליצלן, ולכן אסור לעבור במקומות אלו, שלא יתאחזו הקליפות בבן אדם חס ושלום, וצריכין להסתובב תמיד במקומות של צדיקים ואנשי מעשה, ובדרך זה יתדבקו בו ממעשיהם הטובים, ויהי הטוב לו כל הימים.

ואמר עוד שם והביא אותם אל מדבר אחר והומב בעיניו, ואותו מדבר היתה סמוכה אל השני אלף הרים, והלך (אותו החכם הנ"ל) ועשה עיגול סביבותם שלא יכול שום אחד להתקרב אליהם, העיגול הוא החומה של אמונה, וכמו שכתוב (תהלים פ"ט) ואמונתך סביבותך, שהאמונה צריך לסבב את האדם מכל הצדדים כמו חומה, והחכם היה כל כך חזק באמונה, עד שלא יוכל להתקרב אליו שום שדים ורוחות רעות, וכן מצינו אצל חזני המעגל (תענית כ"ג) שעג עוגה ועמד בתוכה והתפלל להקדוש ברוך הוא עד שנענה, וכדרך שעשה חבקוק הנביא, וכמו שכתוב (חבקוק ב') על משמרתי אעמודה וגו', כי חבקוק הנביא העמיד התורה על יסוד אחת, שנאמר (שם) וצדיק באמונתו יחיה (מכות כ"ד), ומי שדבוק בו יתברך, ומסובב עם אמונה כחומה נשגבה, לא יוכל לגשת אליו שום קליפות ורוחות רעות, והוא כיושב בתוך מבצר המגין עליו מכל רע, והשם יתברך יזכינו לבירור וזיכוך האמונה, ונהיו נשמרים מכל רע תמיד, עדי נזכה לעלות ולהכלל בו יתברך לגמרי מעתה ועד עולם אמן ואמן.

סעודה שלישית פרשת ויחי ה'תשס"ט

בסעודה שלישית סעודת רעווא דרעווין דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד על פי דברי רביז"ל בליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' ד' המדבר מהשנת "מעין עולם הבא", עיין שם.

פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, רביז"ל אומר (מוהרא"ש נ"י חזר על נקודה אחת שבתורה זו של רביז"ל), כשאדם יודע שכל מאורעותיו הם לטובתו זאת הבחינה היא מעין עולם הבא וכו', עיין שם כל זה בדברי רביז"ל.

והסביר מוהרא"ש נ"י, כי הנה על עולם הבא בעצמה נאמר, (ישעיה ס"ד) עין לא ראתה אלקים זולתך יעשה למחכה לו, ואמרו על זה חכמינו הקדושים (ברכות ל"ד): שעדיין לא שלטה בה עין, כי כל זמן שאדם עדיין לבוש בגוף גשמי, אי אפשר לתאר ולשער עוצם תענוגי הגן עדן כמוה כלל, אבל "מעין עולם הבא" יכולים לזכות גם בעולם הזה, והוא על ידי שאדם יודע שכל מאורעותיו הם לטובתו, כי עובר על כל אדם במשך ימי חייו כל מיני מצבים ומקרים שונים, עליות וירידות, צמצומים והרחבות, וכל זמן שעדיין לא נקבע בלבו שהכל לטובתו, אזי מרגיש מרירות גדול בימיו ושנותיו, כי בשעה שעובר עליו זמנים קשים צר ומר לו מאד, ואפילו כשיש לו זמנים טובים, גם אז קשה לו לשמוח באמת, כי מפחד ודואג אולי יעברו ימי הטוב ויגיעו ימי הרע חס ושלום, אבל כשאדם קובע בלבו באמונה חזקה וברורה שכל מה שעובר עליו הוא רק לטובתו, לנקותו מחטאיו, או לזכותו לעולם הבא, אזי חי חיים טובים ומתוקים באמת, כי תמיד שש ושמה עם כל הבא עליו, ויודע שהכל רק לטובתו, ואינו דואג מימי הרעה כלל, כי יודע שגם בהם גנוזים טובו יתברך, וכמו שכתוב (קהלת ז) ביום טובה היה בטוב וביום רעה ראה, ומפרש רביז"ל (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' ל"ג), שאם יסתכל היטיב על ימי הרעה, ימצא הטוב גם בתוכם, ולכן כשאדם חי עם ידיעה זאת, שכל מאורעותיו הם לטובתו, הוא חי "מעין עולם הבא" ממש, כי תמיד מרגיש נועם זיוו וחיות בימי חייו, ומתנוצץ לו הארה עצומה מעין עולם הבא.

וזהו מאמר התנא רבי עקיבא (ברכות ס:) לעולם יהא אדם רגיל לומר כל דעביד רחמנא לטב עביד, כי כשאדם מרגיל עצמו לומר כל דעביד רחמנא לטב עביד, על ידי זה נחקק בדעתו ידיעה זאת, והרי חי "מעין עולם הבא" ממש, וכמו שמסופר שם בגמרא, שבא רבי עיקבא לעיר שלא רצו לתת לו אכסניא, ולא נחלש דעתו, רק אמר כל דעביד רחמנא לטב עביד, והלך ללון ביער, והיה עמו חמור ותרגול ונר, ובא

רוח וכיבה את הנר, ובא חתול ואכל התרנגול ובא אריה וטרף את החמור, ועל כל דבר אמר "כל דעביד רחמנא לטב עביד", ואחר כך נודע לו שנפלו ליסמים על העיר והרגו היושבים בה, וגם עברו דרך היער שהיה יושב שם, ואילו ראו הנר או שמעו קריאת התרנגול או נהמת החמור היו הורגים אותו חס ושלום, ולכן ראה במו עיניו איך שהכל היה רק לטובה, וזהו עיקר שלימות האדם, להרים ולהגביה את עצמו למעלה ממחשבות עולם הזה, ולקשר עצמו להשגת עולם הבא, ששם כולו טוב, ולדעת היטיב שכל מה שהקדוש ברוך הוא עושה גם בעולם הזה הכל רק לטובה, ואז חי חיים טובים באמת, ולכן אשרי הזוכה להכניס בעצמו ידיעה זאת שכל מאורעותיו הם רק לטובותו, כי אז יהיה חיים טובים ומתוקים באמת, אשרי לו ואשרי חלקו.

וקישר מזהרא"ש נ"י את ענין הנ"ל לפרשת השבוע בקשר נורא ונפלא מאד, כי הנה כתיב (בראשית ג') **ואתם חשבתם עלי רעה אלקים חשבה לטובה למען עשה כיום הזה להחיות עם רב, ויש להבין, אם אחי יוסף חששו ופחדו שישמזם אותם יוסף וישיב להם כל הרעה שנמלו אותו, וכמו שכתוב (פסוק מ"ו) ויאמרו לו ישממנו יוסף והשב ישיב לנו את כל הרעה אשר גמלנו אותו, ויוסף באמת מחל להם, ורצה להוציא הפחד מלבם, אם כן למה הזכיר להם יוסף, "ואתם חשבתם עלי רעה", ולמה עוד הפעם הזכיר הרע שלהם, ולא אמר להם סתם, הכל היה לטובה למען החיות עם רב, וכן מהו פירוש "למען עשה כיום הזה" שלכאורה נראה כמיותר, אבל על פי דברי רביז"ל הנ"ל מובן הענין מאד, כי יוסף רצה למסור לאחיו הקדושים לימוד הנ"ל, שידעו היטיב לכל משך ימי חייהם שכל מאורעותיו של אדם כולם לטובתו, כי זה היה כל התחזקותו בכל מה שעבר עליו בחיים, מאז שנתגרש מבית אביו עד שנעשה מושל בארץ מצרים, שהכל לטובה, כי עבר עליו צרות נוראות מאד, שאחיו התנכלו לו להמיתו, ושיסעו בו את הכלבים, ואחר כך זרקו אותו בבור מלא נחשים ועקרבים, וזרקו עליו אבנים, ואחר כך מכרו אותו כמה פעמים עד שהגיע למצרים, ושם עבר עליו מה שעבר, שחשדו אותו בעלילה של שקר, ושמו אותו בבית הסוהר, וישב שם עשר שנים, ואחר כך עוד שני שנים, הרי שעברו עליו צרות ויסורין נוראים מאד, וכל ההתחזקות שלו היתה רק על ידי ידיעה הנ"ל, "שכל מאורעותיו של אדם הם לטובתו", וזה נתן לו כח להסתכל למעלה מגשמיות עולם הזה, ולכוון ראותו על עולם הבא, ולהלל לשמו יתברך בכל מה שעבר עליו, וכמו שכתוב (תהלים ג') בה' אהלל דבר באלקים אהלל דבר, שבין במדת החסד ובין במדת הדין אני מהלל ומודה לשמו יתברך, ולכן כשראה יוסף שאחיו עדיין מפחדים שישמזם אותם וינקום בהם, רצה להכניס בהם ידיעה הנ"ל, "שכל מאורעותיו של אדם הם לטובתו", שידעו שרק עם ידיעה זאת יכולים לחיות חיים**

טובים בעולם הזה מעין עולם הבא, וזהו שאמר להם יוסף "ואתם חשבתם עלי רעה", הרי אתם בוודאי חשבתם להרע לי, אבל אני ידעתי "אלקים חשבה לטובה" שאפילו מדת "אלקים" שהוא מדת הדין, גם כן "חשבה לטובה", כי כל מה שהקדוש ברוך הוא עושה הכל לטובה, והרי תראו הטובה שצמח מכל זה, שיכולתי לכלכל אתכם ואת מפכם כל השנים הללו, ומזה תלמדו, שכל מה שהקדוש ברוך הוא עושה עם האדם הכל לטובה, שזהו "למען עשה כיום הזה" היינו למען נדע גם היום הזה, שאנחנו עדיין בעולם הזה בעולם הגשמי, שהכל לטובה, כדי "להחיות עם רב", שנוכה לחיות בעולם הזה מעין חיי עולם הבא, כי יוסף הצדיק שאחז בהשגה זאת בשלימות, רצה שגם אחיו הקדושים יבינו זאת, וזה יהיה עיקר חיותם וקיומם לדורות הבאים.

וזהו הקדמה והכנה לימי השוכבי"ם הקדושים שעכשיו נכנסים וכאים, שאדם יידע שכל מה שעובר עליו הכל לטובה, ואפילו אם עבר עליו ימים ושנים שהיה רחוק מן הקדושה, ועבר עליו מה שעבר ונכשל במה שנכשל חס ושלום, יש לו תקוה טובה לחזור בתשובה, ולהפוך הכל לטובה, וכמו שפעם אמר רביז"ל "יש ענין שנתהפך הכל לטובה", כי אז יבין שהכל היה לטובתו, כדי להגביה ולהרים אותו אל השם יתברך, ולקשר אותו אל הקדושה, שדייקא על ידי תכלית הירידה, הגיע אל תכלית העלייה, כי התרחקות תחילת התקרבות (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' רס"א), ואפילו "ואתם חשבתם עלי רעה" שהייתם רחוקים מאד מקדושת יוסף הצדיק, שהוא תיקון הברית תיקון המחשבה, כי סתם "רעה" הכתוב בתורה הוא פגם הברית רחמנא ליצולן, אבל כשתזכו לחזור בתשובה אזי תראו "אלקים חשבה לטובה" שהכל יתהפך לטובה ותחזור אל הקדושה, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים על העושה תשובה מאהבה, (יומא פ"ו.) שעוונותיו נתהפכים לזכויות, שזהו "למען עשה כיום הזה", על ידי שנתחיל מן היום הזה לעשות תשובה מחדש, וכאילו לא התחיל כלל מעולם, על ידי זה יתקיים "להחיות עם רב", שנחיה ונקיים כל הירודים והנפולים, ויכניס בהם חיות חדש לגמרי, וראוי מאד בימי שוכבי"ם הקדושים לזוהר ביותר במצות קריאת שנים מקרא ואחד תרגום, וכמובא בספרים (עי' בבעל המורים ריש פרשת שמות) על הפסוק (שמות א') ואלה שמות וגו', ראשי תיבות ו'חייב א'דם ל'השלים ה'פרשה ש'נים מ'קרא ו'אחד ת'רגום, כי קריאת שנים מקרא ואחד תרגום מסוגל לתיקון הברית (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' י"ט), וכן ראוי להרבות באמירת תהלים בימי שוכבי"ם, כי ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה את יעקב איש וביתו באו, הם סופי תיבות תהלי"ם תשוב"ה, כי אמירת תהלים מסוגל מאד לתשובה שלימה (ליקוטי מוהר"ן חלק ב' סי' ע"ג), ודוד המלך ביקש (מדרש תהלים מוזנר א') שיהא אמירת תהלים חשוב לפני השם יתברך כנגעים ואהלות, ויש לומר למה הזכיר שני מסכתות אלו דייקא, כי

מסכת נגעים מדבר מזומאת צרעת שבא על פגם לשון הרע, ומסכת אהלות מדבר מזומאת מת, שהוא ענין מזומאת הרשעים שגם בחייהם נקראים מתים, ודוד המלך ביקש שיהיה אמירת תהלים חשוב לפני הקדוש ברוך הוא, עד שיכול ליטהר אדם מפגם לשון הרע, ומזומאת הרשעים שנחשבים כמתים רחמנא ליצלן, כי הכח של אמירת תהלים יחזיר אדם בתשובה שלימה עד שיטהר עצמו מן הכל, ולכן אשרי הזוכה להשלים בכל יום של ימי שובבי"ם יום אחד של תהלים, כי כך במשך ימי השבוע יסיים כל ספר תהלים, ויעזור לו לחזור בתשובה שלימה, והקדוש ברוך הוא יזכינו לחזור בתשובה שלימה באמת, ונזכה לחדש ימינו ושנותינו בדביקות אור אלקותו יתברך, עדי נזכה לעלות ולהכלל בו יתברך לגמרי מעתה ועד עולם אמן ואמן.

